

15.10.2026

Kirkkohallitus - Virastokollegio

Kirkkohallituksen virastokollegio / Kyrkostyrelsens ämbetskollegium

Kokousaika/Tid	15.10.2026 09:00 -		
Kokouspaikka/Plats	Sähköinen kokous		
Jäsenet/Medlemmar	Niilo Pesonen (puh.joht./ordf.)	poissa/frånvarande	
	Kimmo Kääriäinen	poissa/frånvarande	
	Anna Kaarina Piepponen (puh.joht./ordf.)		
	Petri Määttä	poissa/frånvarande	
	Juha Tuohimäki		
	Noora Allenius		
Läsnä/Närvarande	Eeva-Kaisa Heikura		
	Asta Virtaniemi (siht./sekr.)		
	Mikko Tähkänen	510, 511 §	
	Jarmo Kokkonen	512, 513 §	
	Edla Mäkelä	514 §	
	Sari Kiili	515 §	
	Sixten Ekstrand	516 §	
Pöytäkirjan vakuudeksi/In fidem		Tarkastanut/Justerat	
Asta Virtaniemi		Anna Kaarina Piepponen	

15.10.2026

Kirkkohallitus - Virastokollegio

§ 514 Lupahakemus; Karjalohjan kirkon urkumuutos

Diaarinumero DKIR/602/03.03.00/2026

Esittelijä yliarkkitehti Edla Mäkelä

Perustelut **Kirkollisen rakennuksen lupa**

Lohjan seurakunnan kirkkovaltuusto on 22.09.2026 § 31 päättänyt hyväksyä Karjalohjan kirkon muutossuunnitelmat. Kirkkohallitukselta on haettu kirkkolain mukaista lupaa suojellun kirkollisen rakennuksen olennaiseen muuttamiseen. (Liite 514 §)

Muutoksen kohteena oleva kirkollinen rakennus

Karjalohjan neljäs kirkko valmistui vuonna 1860 lääninarkkitehti Jean Wiikin suunnitelmin. Päätytornillinen harmaakivikirkko paloi pahoin salamaniskun seurauksena syyskuussa vuonna 1970. Pystyyn jäivät käytännössä vain seinät, mutta osa kirkon irtaimistoa onnistuttiin pelastamaan. Raunioita ei katettu heti palon jälkeen ja seinät ehtivät rapautua pahoin. Kirkon korjaustöihin ryhdyttiin vasta vuonna 1990 ja töitä edistettiin lahjoitusvaroin. Kirkko vihittiin uudelleen käyttöön vuonna 1991 ja uusi tapuli valmistui vuonna 1995. Karjalohjan kirkko on suojeltu kirkkolain nojalla ja on osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä Karjalohjan kirkonkylän kulttuurimaisema (RKY 2009).

Lohjan seurakunta on hankkinut Imatrankosken seurakuntatalon vuonna 1983 rakennetut Kangasalan Urkutehtaan urut. Urut rakennetaan uudelleen Karjalohjan kirkon takaosaan ja taaimmaisat kiinteät penkkirivit poistetaan ja takaosan irtokalustusta järjestellään uudelleen. Kirkon lattialämmityksen vuoksi soitin täytyy sijoittaa matalalle korokkeelle.

Museoviraston lausunnot

Museovirasto on antanut 15.12.2025 asiasta lausunnon, joka perustuu Arkkitehtitoimisto Noan Oy:n laatimiin alustaviin suunnitelmiin. Lisäksi urkuhankkeesta on järjestetty katselmus Museoviraston edustajan, arkkitehdin ja seurakunnan edustajien kanssa 11.9.2025.

15.10.2026

Kirkkohallitus - Virastokollegio

Lausunnon mukaan urkujen sijoituspaikka kirkon takaosaan on rakennussuojelunäkökulmasta kiitollinen. Tilan leveys mahdollistaa soittimen symmetrisen sijoittamisen ilman että osittain peittyvän ikkuna-aukon ja soittimen välinen tila olisi häiritsevän ahdas. Pinta-asennettujen teknisten järjestelmien mahdolliset muutokset urkuja varten ovat helposti toteutettavissa. Moderni soitin asettuu luontevasti osaksi kirkon kivipintojen, puun ja valkoisen sävy maailmaa. Museovirasto puoltaa esitettyä suunnitelmaa lausunnossa mainituin huomioin. Tarkentuneet suunnitelmat pyydetään esittelemään Museovirastolle ennen hankkeen toteutusvaihetta.

Tuomiokapitulin lausunto

Espoon hiippakunnan tuomiokapituli on 06.10.2026 § 135 antanut asiasta lausunnon, jossa tuomiokapituli toteaa, että Lohjan seurakunnan suunnitelma käytöstä poistetun Imatrankosken kirkon urkujen siirrosta Karjalohjan kirkkoon on kannatettava. Laadukkaasti rakennettu soitin on asiassa saadun selvityksen mukaan edelleen hyvässä kunnossa ja se on tarkoitus puhdistaa huolellisesti. Soittimen sijoittaminen Karjalohjan kirkkoon edellyttää jonkin verran muutoksia kirkkotilaan, mutta ne jäävät vaikutukseltaan suhteellisen vähäisiksi. Urkujen sijoittaminen kirkkotilan takaosaan rauhoittaa kuorialuetta, josta nykyiset digitaaliset urut voidaan siirtää pois. Tuomiokapitulilla ei ole huomauttamista Karjalohjan kirkkoa koskeviin suunnitelmiin.

Tuomiokapituli toteaa, että Lohjan seurakunnan kirkkovaltuuston päätös on ollut yleisesti nähtävillä pöytäkirjan tarkastuksen jälkeen 29.9.2026 alkaen yleisessä tietoverkossa. Kirkkovaltuuston kokous on ollut laillinen ja päätösvaltainen. Päätös on tehty yksimielisesti, joten kirkkolain 3 luvun 9 §:n 2 momentin mukainen määräenemmistövaatimus täyttyy. Päätös ei mene kirkkovaltuuston toimivaltaa ulommaksi eikä se ole muutoinkaan lainvastainen.

Lupaviranomaisen harkinta asiassa

Lohjan seurakunnan suunnitelma siirtää purettavan Imatrankosken kirkoksi kutsutun seurakuntatalon arvokkaat ja hyväkuntoiset urut Karjalohjan kirkkoon edistää kirkollisen kulttuuriperinnön säilymistä. Seurakunta on laajasti kuullut asiantuntijoita ja saanut ohjeita vaativan urkujen siirtoprojektin edellyttämällä tavalla.

Kirkkohallitus - Virastokollegio

15.10.2026

Kirkon urkuasiantuntijaryhmä on antanut urkujen siirtosuunnitelmasta lausunnon 02.06.2026, jonka mukaan Kangasalan urkutehtaan vuonna 1983 valmistamat urut ovat säilyttämisen arvoiset ja urut vaikuttavat ominaisuuksiltaan sopivilta Karjalohjan kirkkoon.

Päätöksestä on tehty kirkkojärjestyksen mukainen lapsivaikutusten arviointi (KN 17.03.2026 § 44), jonka mukaan: Tässä päätöksessä voidaan katsoa olevan kirkkojärjestyksen 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia alle 18-vuotiaisiin seuraavasti: asian valmisteluvaiheessa ei voida ennakoida vaikutuksia.

Lupaviranomaisen päätösvalta

Lohjan seurakunnan kirkkovaltuuston päätös on syntynyt lain mukaisessa järjestyksessä ja lain edellyttämällä määräenemmistöllä. Suunniteltu muutos edistää kirkollisen rakennuksen kulttuurisesti kestävä hoitoa ja käyttöä. Suunnitelmassa on huomioitu rakennuksen ominaisluonne ja erityispiirteet, joten lupa on myönnettävissä.

Sovelletut lainkohdat: Kirkkolaki luku 3 § 9, 21, 22 ja 23 sekä luku 10 § 15 ja 23. Kirkkojärjestys luku 10 § 4.

Lisätiedot yliarkkitehti Edla Mäkelä, edla.e.makela@evl.fi

Päätösehdotus Kirkkohallitus myöntää Lohjan seurakunnalle kirkkolain mukaisen luvan urkujen sijoittamiselle Karjalohjan kirkon takaosaan Arkkitehtitoimisto Noan Oy:n 13.05.2025 laatimien suunnitelmien mukaisesti.

Museoviraston lausunnossa esitettyjä ohjeita tulee noudattaa. Tämä päätös on pidettävä seurakunnassa yleisesti nähtävänä kirkkolain 10 luvun 23 §:n mukaisesti.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Toimenpiteet Ote Lohjan seurakunta ja Museovirasto, tiedoksi Espoon hiippakunnan tuomiokapituli.

15.10.2026

Kirkkohallitus - Virastokollegio

OIKAISUVAATIMUSOHJE

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä siitä kirjallisen oikaisuvaatimuksen kirkkohallituksen täysistunnolle.

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti ja siitä on käytävä ilmi:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- päätös, johon oikaisua vaaditaan
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa kirkkohallitukselle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: PL 210, 00131 Helsinki

Käyntiosoite: Eteläranta 8, Helsinki

Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi

15.10.2026

Kirkkohallitus - Virastokollegio

Kirkkohallituksen viraston aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 8.30–16.15.

Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä kirkkohallituksessa oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Oikaisuvaatimuksen voi tuoda virastoon, lähettää postitse tai sähköisesti.

Sähköisen viestin katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimus toimitetaan omalla vastuulla.